

Klub hírek

A Vadászkutyás Teljesítménybírói Testület márciusban tartotta szokásos évi közgyűlését és továbbképzését.

Ezen tavalyi versenyévi tapasztalatainak értékelése mellett az alábbi határozatokat hozta:

- 1 Mivel egyes munkavizsgák, helyesebben szólva Vadászati Alkalmassági Vizsgák szervezése, lebonyolítása és bírálata körül vitás kérdések, problémák merültek fel, a bírói testület újra leszögezte azon véleményét, hogy bármilyen vizsgán vagy versenyen bíró nem bírálhat olyan kutyát, melynek felkészítésében, kiképzésében közreműködött. (Ez szerepel a VVVSZ-"Zöld Könyv"-ben is)
Különösen etikátlannak tartja, ha azok a tanfolyamszervezők, kiképzésvezetők vizsgáztatnak, akik anyagilag is érdekeltek a tanfolyam eredményességében, vagyis akik "beszedték a pénzt".
- 2 Leszögezte a Testület, hogy bármely szervezet jogosult vizsgát vagy versenyt rendezni, ha magára nézve kötelezőnek ismeri el a hatályos szabályzatot és a MEOE Elnöksége által előírt határidőig leadja az éves rendezvény-tervezetét. Az éves rendezvénytáptárt a VSK -Vadászkutyás Sport Klub- koordinálja. Minden rendezvényre a rendező szerv köteles bírót kérni Vadászkutyás Teljesítménybírói Tanácstól. A Tanácsnak jogában áll ettől eltérni, végső soron a bírót a Tanács bizza meg a rendezvényen való bírálattal. Szükség esetén a vezetőbíró a helyszínen is felkérhet jelenlévő bírót a közreműködésre.
- 3 Vezetőbíró csak nagy tapasztalattal és szervezői gyakorlatlall rendelkező szakember lehet. Vizsgára és versenyre a vezetőbíró a rendező szerv kérésének figyelembevételével a Teljesítménybírói Tanács jelöli ki.

- 4 A Tanács nem járul hozzá a Szabályzatban rögzítetektől eltérő rendezvény szervezéséhez, ilyennek eredménye nem kerülhet a kutya törzskönyvébe.

ITT SZERETNÉNK FELKÉRNI A TISZTELT TENYÉSZTŐKET, HOGY AZ ALOMBEJELENTŐKÖN A SZÜLŐK ÁLTAL TELJESÍTETT VIZSGÁKAT ÉS VERSENYEREDMÉNYEKET IS TŰNTESSÉK FEL, MERT A TÖRZSKÖNYVEZÉSI OSZTÁLY DOLGOZÓI CSAK IGY TUDJÁK AZOKAT RÁVEZETNI AZ UTÓDOK TÖRZSKÖNYVÉRE.

Ennek fontosságát gondolom nem kell részletezni - miért csak egy akárhol elért Res.CAC a fontos, és mondjuk egy ÖTV teljesítése nem.

TELJESÍTMÉNYBÍRÓI TANÁCSÜLÉS, 1994.08.04.

Az ülésen Bósz József elnököt, mint a Tanács elnöke.

Mivel még mindig sok az értetlenség és a vita a CHAMPIONÁTUSHOZ illetve a MUNKA-OSZTÁLYBA való nevezéshez megkívánt teljesítmény körül, a Tanács a MEOE Elnöksége jóváhagyásával újra kijelentette a következőket:

- 1 HCH és ICH címek eléréséhez az FCI ajánlása szerint a fajtára jellemző legmagasabb szintű vizsga vagy verseny teljesítése szükséges az elérhető összpontszám min. 75%-nak megszerzésével.
Magyarvizsla esetében ez a Mindenes Vizslavizsga vagy Verseny ill. a Spec.Magyarvizsla Verseny lehet.
- 2 Munkaosztályban való induláshoz a fentiek kivül az Őszi Tenyésztővizsga teljesítése is elegendő.
- 3 Kiadásra kerül egy újfajta, sorszámozott Teljesítmény-igazolvány, mely csak Bósz József, mint VTBT-elnök és Nyúl Béla, mint VSK-elnök aláírásával lesz érvényes. Nevezéshez, illetve a championátus megkéréséhez csak ez lesz megfelelő.

A vizsgát rendező szervezetek kötelessége az eredmények megküldése az igazolvány kiállítása céljából.

Füzesi Tamás
VTBT-tag

Munka

Képeségvizsga, Sárvár 1994. április 23.

1	Szévi Alfréd MV 208-93 Vadászfai Bocskor - Lazsnaki Vadász Kitty	108 p.	I. díj
2	Kauzréti Anca MV 1105-93 Prószéki Harcos - Oladi Bizsu	104 p.	I. díj
3	Zalaréti Alma MV 964-93 Vadászfai Kópé - Vadászfai Mázli	101 p.	I. díj
4	Zalaréti Angyal MV 966-93 Vadászfai Kópé - Vadászfai Mázli	98 p.	I. díj
5	Vadászfai Dumás MV 795-93 Vadászfai Csozé - Vadászfai Kati	95 p.	I. díj
6	Vadászfai Cibak MV 598-93 Vadászfai Kontár Aszu - Vadászfai Pengő	94 p.	I. díj
7	Rumfalvi - Vadász Artúr MV 531-93 Gátör Dáriusy - Oladi Biysu	98 p.	II. díj
8	Bodóhegyi Zeke MV 934-93 Kalmártói Dani - Hubertus Cserfes	86 p.	II. díj
9	Kauzréti Ali MV 1102-93 Prószéki Harcos - Oladi Bizsu	85 p.	II. díj
10	Vadászfai Dugó MV 796-93 Vadászfai Csozé - Vadászfai Kati	84 p.	II. díj
11	Vadászfai Bankó MV 165-93 Hubertus Dacos - Vadászfai Dacos	83 p.	II. díj
12	Vadászfai Ábránd MV 8426-92 Dimóházi Gerzson - Vadászfai Kalász	83 p.	II. díj
13	Geresdi Csinos MV 8441-92 Vadászfai Kópé - Varjúligeti Dita	71 p.	II. díj
14	Mohoskői Ringó MV 7274-92 Csatárkai Cimbora - Trapp Denis	73 p.	III. díj
15	Vadászfai Deák MV 792-93 Vadászfai Csozé - Vadászfai Kati	72 p.	III. díj
16	Zalaréti Ajax MV 962-93 Vadászfai Kópé - Vadászfai Mázli	70 p.	III. díj

17 **Kozmidory Alenzó** 39 p. III. díj
MV 1153-B-93
Prószéki Harcos - Dorisz

Képeségvizsga Dunaharaszti, 1994. április 9.

1	Csatárkai Lármás MV 315-93 Vadászfai Csendes - Csatárkai Cinka	104 p.	I. díj
2	Csatárkai Ludas MV 310-93 Vadászfai Csendes - Csatárkai Cinka	99 p.	I. díj
3	Pityang Móra MV 1188-93 Juhászföldi Nyalka - Pityang Trézi	98 p.	I. díj
4	Budaörsi Fenyves Apacs MV 418-93 Vadászfai Kontár Aszu - Jászai Téri Amazon		II. díj
5	Csatárkai Kofa MV 322-93 Vadászfai Kontár Aszu - Csatárkai Ékszer	73 p.	II. díj
6	Csatárkai Lutri ... Vadászfai Csendes - Csatárkai Cinka		
8	Gulyástanyasi Alfréd ... Juhászföldi Fickó - Csurgópataki Lána		
9	Szelidi Avar ... Napsugárrejtő Arasz - Cikolai Csóka		

Jászberény, FIELD TRIAL CACIT 1994 március 19.

indult 2 drótszőrű magyar vizsla, 3 rövidszőrű német vizsla, 11 rövidszőrű magyar vizsla, a francia-svájci bírópáros ítélete alapján a következő eredmények születtek:
3 kutya lett minősítve

K 1	Ingblúz Ibi rsz. német vizsla T.: Gáspár Gyula	
K 2	Hella rsz. német vizsla francia tulajdonú	
N J	Pityang Gyöngéd Luca rsz. magyar vizsla T.: Treiber Zsuzsa és Schipek Sándor	

Cece, FIELD TRIAL CAC 1994 április 16.

indult 9 rövidszőrű magyar vizsla, 1 rövidszőrű német vizsla
Bíráltak: Gyárfás Marianne és Radó Zoltán

K 1	Pityang Gyöngéd Luca rsz. mv. T.: Treiber Zsuzsa és Schipek Sándor	17 p.	CACT
K 2	Vadászfai Kontár Aszu rsz. mv. T.: Péter Attila	16 p.	Res CACT
N J	Csatárkai Álmos rsz. mv. T.: Bernáth Katalin	13 p.	

- J **Magor Báró** 7 p.
 rsz.mv.
 T.:Barna Edina
- CQN **Csatárkai Lármas**
 rsz.mv.
 T.:Bernáth Katalin

A magyar vizsla jelentősége és használhatósága a gyakorlati vadászatban

1. Apróvadadászat

1.1. Fácánvadászat

Az u.n. klasszikus vizslás vadászat jelenlegi vadászati lehetőségeink között a kereső fácánvadászatnál alkalmazható legjobban. Itt kislétszámú puskás előtt dolgozik a kutya jó széllel. Ha vadat érez, mozgása meglassul, lopakodóvá válik, óvatosan a vad felé húz, majd mereven állja.

A vadat a vadász veri fel, a kutya vadkelésre ill. lövésre hasal, parancsra apportíroz. Sajnos manapság az ilyen vadászatra egyre kevesebb lehetőség nyílik. Elterjedtebb jelenleg a hajtásban való vadászat, ahol a vizsla feladata a kajtatás és a lövés utáni munka.

Vadmegállásra itt ritkán van alkalma.

Nagyterítékű fácánvadászatnál lőállásban a kutya gazdája mellett vagy előtt hasal. Helyét csak parancsra hagyhatja el. A vadászat közben vagy végeztével a hajtók által meg nem talált, sűrűbe esett vagy sebzett fácánokat felkutatja és elhossa.

1.2. Nyúl vadászat

Nyúlra U-hajtásban, körvadászatban, ráhajtással vagy ritkán keresővadászzal vadászunk. Ez utóbbi vadászati módot általában csak kislétszámú külföldi bérvadász csoportok vadásztatásánál alkalmazzuk.

A vizsla munkája megegyezik a fácán keresővadászatnál leirtakkal, azzal a kitételrel, hogy itt fokozott követelmény a fegyelem és az u.n. nyúltság. A vad kelésére a vizslának okvetlenül feküdnie kell, mivel így könnyebben ellenáll a beugrás kísértésének, valamint a lövés is biztonságosabban adható le. A fegyelmetlen, vadkelésre beugró vizsla nemcsak a vadászatot zavarja, hanem balesetveszélyes is.

U-hajtásnál, körvadászatnál és ráhajtásnál a hajtásban a kutya a vadász mellett halad. Keresésre előrekelteni felesleges és veszélyes is. Ráhajtásnál lőállásban a vizsla a fácánvadászatnál leirtak szerint helyezkedik el és viselkedik.

Nyúl vadászatban a kutya feladata a sebzett nyúl kicsapázása, elhozása, fedett terepen légszimatos keresés, elhozás.

Látható helyen helybenmaradt nyulat nem a vizslával vetetjük fel és hozatjuk el, ez a hajtók vagy a vadász feladata.

1.3. Vizivadászat

Aki már résztvett vizivad vadászatban, tapasztalhatta, hogy ez szinte elképzelhetetlen a jól idomított vizslák segítségével nélkül. Itt a kutyának nemcsak a lövésre vízbecsobbantó kacsát vagy libát kell kihoznia, hanem sokszor ennél sokkal bonyolultabb, összetettebb feladatokat is meg kell oldania.

A vizsla gyakran nem látja, hogy hova esik a vad, ezért irányítani kell, ill. a kutyának irányíthatónak kell lennie kéz és hangjellel. Ez világosban, viszonylag nyílt vizen nem jelent különösebb problémát, mivel ilyenkor kézzel lehet irányítani, meg lehet mutatni, hogy hol keressen.

Nagyobb gondot az esti húzás utáni keresés vagy a nagy nádban való keresés jelent, mert itt csak hangjellel, fütttyel vagy sippal tudjuk irányítani.

A vizslának ismernie kell az "előre", a "jobbra", a "balra" és a "vissza" fogalmát, hang- vagy sipjellel adott parancsokat gazdájától távol, azt nem látva is végre kell hajtania.

A vizimunka az egyik legnehezebb feladat a vizslák számára.

Gyakran kell dolgoznia szinte átjárhatatlan sűrű nádban, ingoványos hináros vízben.

Nagyon fontos, hogy a kutya jól és kitartóan tudjon úszni és jó kondícióban legyen.

Ide is kiváló orr szükséges, mivel nemcsak a jól lőtt vadat kell légszimattal megkeresni, hanem a sebzett kacsát is meg kell fognia, annak u.n.úszónyomának, vagy nádban csapájának követése után. Sajnos ez a feladat gyakran eredménytelenül végződik, mivel a kacska a nádas hináros mélyvízbe lebukva örökre elveszhet.

A vizivad vadászat egyik legszebb módja a csónakból történő vadászat. Itt a vizsla munkája csak abban tér el az előzőektől, hogy a csónakból ki és be kell szállni.

Ennek módját mind a kutyának, mind pedig a gazdájának jól meg kell tanulni, mert az óvatlanság nem csak közös fürdözést kezdeményezhet, hanem súlyos balesetet, tragédiát is okozhat.

Sekély vizállásos nádas, zsombékos területeken pl.szikes tavakon, taposással is vadászhatunk vizzivadra. Itt a kutya velünk egyvonlaban maradva kajtatja a náadt.

Ha előbbre menne, tőlünk messze, lőtávolon kívül kelne a vad.

A vizimunkával kapcsolatban azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a gyakori hideg vízben való munka miatt a kutya szaglása hamarabb tönkremegy, ill, élettartama csökken.

Folytatás a köv. számban

Urbán Miklós szakdolgozata

Kiállítás

CAC Kiskunhalas 1994. május 15.

Bírált: *dr. Győrfy Lajos*

Kan, nyílt o.: CAC
Herényi Artur

Szuka fiatal o.: HPJ - HFGY
Bédai Szerény

Munka o.: CAC
Perenye-Nárai Cuni

CAC Szombathely 1994. július 23.

Bírált: *Erdősné dr. Balogh Zsuzsa*

Kan fiatal o.: HPJ
Somlóköi Alvin

Kan nyílt o.: CAC HFGY
Budakeszi Vadász Cseles

Szuka fiatal o.: HPJ
Vadászfai Cserfes

Munka o.: CAC
Kemény Bogi Bearney

Res CAC
Perenye Nárai Cuni

CACIB Pécs 1994. július 16.

Bírált: *Kardos Vilmos*

Kan fiatal o.: HPJ
Szelidi Adu Morzsa
MV 169-93 93.2.15.
T.: Cserba Ildikó, t.: Kiss Richárd

Nyílt o.: CAC, Res. CACIB
Budakeszi Vadász Cseles
MV 6542-91 91.8.3.
T.: Borbély Judit, t.: Varga Éva

Munka o.: CAC, CACIB, HFGY
Gyimesi Tyuki Brunó
MV 5771-91 91.5.5.

Szuka fiatal o.:

HPJ
Vadászfai Emlék Zsófi
MV 1045-93 93.8.17.
T.: Csizmaziáné Varga Katalin,
t.: Balogh Györgyné

Nyílt o.:

CAC, Res CACIB
Vadászfai Pajkos
MV 6842-91 91.11.6.
T.: Csizmaziáné Varga Katalin,
t.: Horváth Béla és Csizmaziáné V. Katalin

Munka o.:

CAC, CACIB
Kemény Bogi Bearney
MV 7490-92 92.4.26.
T.: Kemény György,
t.: Mácsek Szilvia

CAC Cegléd 1994. augusztus 7.

Bírált: *dr. Simonffy Miklós*

Kan fiatal o.: HPJ
Szelidi Adu Morzsa
MV 169/93 93.2.15.
T.: Cserbán Ildikó, t.: Kiss Richard

Nyílt o.: CAC
Budakeszi Vadász Cseles
MV 6542/91 91.8.3.
T.: Borbély Judit, t.: Varga Éva

Győztes o.: CAC
Vadászfai Kontár Aszu
MV 5560/91 91.3.7.
T.: Csizmaziáné Varga Katalin,
t.: Péter Attila

Szuka: fiatal o.: HPJ
Kávai Sellő
MV 270/93 93.2.20.
T.: Mátrai András,
t.: Mátrai András és Jenő

Nyílt o.: CAC
Gyimesi Szil
MV 5059/90 90.9.6.
T.: Kohári János, t.: Deák Vera

Munka o.: CAC, HFGY
Kemény Bogi Bearney
MV 7490/92 92.4.26.
T.: Kemény György,
t.: Szentkúti Attila-Mácsek Szilvia

CACIB Debrecen 1994. augusztus 20.

Bírált: *Kollonay László*

Kan fiatal o.: HPJ
Dorozsmai Vitéz Adu
MV 760/93 93.7.7.
T.: Deák Vera,
t.: Deák Vera és László Ágnes

Nyílt o.: CAC, Res CACIB
Szelidi Adu Morzsa
MV 169/93 93.2.15.
T.: Cserba Ildikó,
t.: Kiss Richárd és Mácsek Szilvia

Munka o.: CAC, CACIB, HFGY
Serédi Csoró Marci
MV 8069/92 92.7.20.
T.: t.: Szikra Krisztina

Szuka fiatal o.:	HPJ Csatárkai Lúti MV 316/93 93.4.1. T.+t.: Bernáth Katalin
Munka o.:	CAC, CACIB Kemény Bogi Bearney MV 7490/92 92.4.26. T.: Kemény György, t.: Szentkúti Attila és Mácsek Szilvia

CAC Komló 1994.szeptember 4.Birált: *Eppel János*

Kan fiatal o.:	HPJ Csatárkai Lúdas MV 310/93 93.4.1. T.+t.: Bernáth Katalin
Nyílt o.:	CAC, HFGY Budakeszi Vadász Cseles MV 6542/91 91.8.3. T.: Borbély Judit, t.: Varga Éva
Szuka nyílt o.:	CAC Csatárkai Lármás MV 315/93 93.4.1. T.+t.: Bernáth Katalin

CACIB Kecskemét 1994. szeptember 10.Birált: *dr.Pórfy Tünde*

Kan fiatal o.:	HPJ Csatárkai Lúdas MV310/93 93.4.1. T.+t.: Bernáth Katalin
Nyílt o.:	CAC, CACIB, HFGY Budakeszi Vadász Cseles MV 6542/91 91.8.3. T.: Borbély Judit, t.:Varga Éva Res CAC, Res CACIB Vadászfai Szilaj MV 7026/92 92.1.1. T.+t.: Csizmaziáné Varga Katalin
Szuka fiatal o.:	HPJ Prószéki Móka MV 1248/93 93.10.10. T.: Joób-F. Tamás, t.: Balla Alexandra
Nyílt o.:	CAC, Res CACIB Basafi Gigi MV 7769/92 92.5.16. T.: Koncsag Gábor, t.: Lévai Piroska dr.
Munka o.:	CAC, CACIB Kemény Bogi Bearney MV 7490/92 92.4.26. T.: Kemény György, t.: Szentkúti Attila és Mácsek Szilvia

Szerkesztőségünk felkérte az 1994-es kiállítási szezonban eddig magyar vizslát bíralt bírók közül, Erdősné dr Balogh Zsuzsanna, Gyárfás Mariannét, Kardos Vilmost, Nagy

Istvánt, és dr Simonffy Miklóst hogy az előző számban megjelent standard kapcsán írják le véleményüket a látott kutyákról. Ezúton köszönjük az alábbi két bírónak, együttműködésüket.

Gondolataim a magyar vizsla standardról és annak megjelenéséről napjaink magyar vizsla állományában

A megtisztelő felkérés után ismételtelen elolvasva a magyar vizsla standardot, összehasonlítva más vizslafajták standardjával is, azt hiszem, megállapíthatjuk, hogy egy kellően részletes, mindenre kiterjedő, érthető "útmutatást" olvasunk. Hiszen a standard nem egy sablon, amelynek milliméter pontosan illeszkednie kell minden kutyára, hanem egy útmutatás, egy irányvonal a tenyésztő és a bíró számára, amelytől eltérni nem lehet, de mégis az egyedek és típusok számos variációja belefér.

Jónak tartom, hogy a standard nem cm ben vagy % ban adja meg a legfontosabb jellemzőket, pl. törzshosszuság, nyakhosszuság, mellkasmélység, mert az összes méretnél a többihez viszonyított arány, az arányosság a lényeges. Például nagyon helyesen a standard úgy írja, hogy a törzs hosszabb, mint quadratikus, de nem írja le pontosan, hogy a marmagasság hány százaléka. Ugyanis, ha egy kutya hosszabb törzsű, de a hát feszes és egyenes, a mellkasa mély és a nyaka is kellő hosszúságú, a kép, amit látunk, harmonikus. Ugyanígy törzshosszuságú kutya, ha sekély mellkasú és rövid nyakú, aránytalanul hosszúnak látszik.

Amit változtatnék a standardon az a következő: az első bekezdésben a veleszületett tulajdonságai mellé leírnám az általános megjelenését is, kihangsúlyozva, hogy ennek a vadászkutyának a felépítése és idegrendszere olyan kell legyen, ami alkalmassá teszi egy közepesen gyors iramú, kitartó munkára.

A standard egyedüli komoly hibájának én is a marmagasság 48-65 cm-ig terjedő, túlságosan tág intervallumát tartom. Véleményem szerint teljesen elegendő lenne az a meghatározás, hogy az ideális marmagasság kan: 59-64cm, szuka: 54-59cm /a cm-eken lehet vitatkozni, de a 10 cm-es intervallum teljesen elegendő/, hozzátevé, hogy a harmonikus arányok és az egyensúly a fontos.

Nem ajánlanám a merev cm-határok leírását a a standardban, mert rengeteg vitára adna okot /jól mér-e a bíró, hol és milyen talajon, stb./

azonkívül feleslegesen zárna ki a tenyésztésből kiváló egyedeket, akik esetleg fél cm-rel kisebbek vagy nagyobbak lennének a határértéknél.

Ezt a luxust nem engedhetjük meg magunknak, merjük a tenyésztőkre és a birokra bízni annak eldöntését, hogy egy kutya túl kicsi vagy túl nagy-e.

Áttérve arra a kérdésre, hogy a mai magyar vizsla állomány mennyiben felel meg a standard követelményeinek, az alábbiak az észrevételeim: összességében az állomány nagyon heterogén, úgy nagyságban, mint színében és típusában. Sajnálatosan sok a ringben is észrevehető idegrendszeri probléma és már csaknem fajtajellegnek tekinthető az esztétikailag és funkcionálisan is súlyos, hibás hátsó rész. (pontyágyék, rövid, túlnőtt, csapott far, meredek szögelés)

Egyedekre lebontva a kérdést, néhány igazán szép kutyánk van, pár nagyon lelkes és hozzáértő tenyésztő, akik évek óta folyamatosan hoznak ki szép és használható vizslákat. Nagy öröm, hogy elmondhatjuk, több olyan tenyésztő van, akik nemcsak 1-1 kiugró jó egyedeket produkálnak, hanem sorozatosan születnek náluk a standardnak megfelelő kölykök, mind küllemi, mind munkatulajdonságaikat illetően.

Részletezve a legfontosabb problémákat, amiken a tenyésztőknek javítani kellene:

1. A tenyésztőknek, de talán a magyar bírónak is nagyobb figyelmet kellene fordítani a vizslák tekintetére ill. arckifejezésére. A kutyáknál is a "szem a lélek tükré" és a bírónak a ringben az egyik legfontosabb segítsége abban, hogy pár perc alatt véleményt alkosson a kutya idegrendszeréről is a szépsége mellett. Nagyon sok kis disznószemű vagy kerek dülledtszemű bamba vagy riadt tekintetű vizslát látni.

A vizslának legyen barátságos, élénk, magabiztos a tekintete, amellet, hogy megkivánjuk a megfelelő szemformát is szint is.

Ez az arckifejezés kérdés szoros összefüggésben van az idegrendszerrel és azt hiszem, hogy azoknak a tulajdonosoknak, akik csak kedvtelésből tartanak vizslát, is fontos, hogy a kutyájuk nyugodt és kiegyensúlyozott legyen, égy kellemes társ a lakásban vagy autóban, akivel öröm együtt lenni, nem okoz minduntalan kellemetlenséget azzal, hogy mindentől halálra rémül vagy ellenkezőleg, túlságosan agresszív és mindent megtámad, ami él.

2. Bár a standardban az áll, hogy a magyar vizslának középmagasan illesztett, középhosszú nyaka legyen, az állomány nagyrésznél (még a győztes kutyáknál is) a nyak túlságosan rövid és magasan illesztett. Ennek a hibának a következménye, főként, ha hibás hátsó résszel jár együtt, az alacsony fejtartás a mezőn keresés közben és nem elég harmonikus, elegáns megjelenés és mozgás a ringben.

3. Mint már említettem, jelenleg az állomány legnagyobb hibájának a hibás hátsó részt tartom. Ezek a hibák /pontyhát vagy ágyék, túlnőtt far, rövid, csapott far, alacsony faroktűzés, meredek hátulsó szögelés/ összefüggésben vannak egymással és sajnos gátolják a harmonikus mozgást és kitartó munkát. A tenyésztők nagyon nehéz helyzetben vannak ennek a hibának a kijavításánál, mert igen nehéz olyan tenyészpárokat találni, ahol mindkét szülőnek hibátlan a hátulsó szögelése ill. hátvonala, de még nehezebb olyanokat, amelyek a hibátlanságot biztosan örököltik is.

Sajnos a legmagasabban díjazott kutyák között is vannak olyanok, amelyeknek hibás a hátulsó részük, ezért a tenyésztőknek soha nem szabad kizárólagosan a kiállítási eredményekre hagyatkozni egy tenyészkan kiválasztásánál.

Bár nem egészen a témához tartozik, megragadom az alkalmat, hogy megemlítssem, sajnos a magyar vizslák kiállítási felvezetése is nagyon sok kívánnivalót hagy maga után.

Nem tudom miért, tudatlanság vagy szégyenlősség, de úgy tűnik, a magyar vizslások nem tartják elég vadászasnak vagy férfiasnak? kutyáik beállítását azon a módon, ahogy az a VII. fajtacsoportban elfogadott ill. kívánatos.

Higgyék el, több klasszissal jobb képet mutat egy profi módon bemutatott vizsla, aki a neki legelőnyösebb pozícióban áll, mint egy szobor, nyugodtan türi a bíró vizsgálódását.

Egy jó idegrendszerű kutyánál ez minimális tanítással az alapképzés részeként elérhető.

Remélve, hogy elhihető, a sokak szemében talán túlzott kritikusságomat a fajta iránti elkötelezettségem diktálta, kívánok a magyar vizsla tenyésztőknek sok sikert, szerencsét és sok jószemű, korrekt bírót!

Gyárfás Marianne

A magyar vizsláról

A fajta bírálati tapasztalatairól szólva, elkerülhetetlen, hogy néhány szóval előljáróban

ki ne térjek a standardra. Ez a standard elsősorban sok helyütt pongyola nyelvezetével bosszantja a bírót, s feltehetően a jobb tenyésztőket is. Már sokan szóltak a méret meghatározások helytelenségéről, a ± 4 cm-es tolerancia a hibás egyedek mentségére szolgál és felesleges. A marmagasság meghatározásának csak iránymutatás jellege lehet, egy átlagos méret betartása mellett sokkal fontosabb az arányosság kérdése.

Amikor a kiállító a kiállításon felvezeti a kutáját, a bíró számára gyakorolt első benyomás a kutya összbenyomása és ezt hasonlítja a tudatában (sőt tudatalattijában) a standard leírás és az évek során látott sok-sok kutya emléke alapján benne kialakult idealizált és eszmei fajtaképpel. Az összbenyomást persze nem csak a kutya testének felépítése, hanem mozgása, vagyis a felvezetés milyensége, minősége is befolyásolja. A felvezetéssel lehet az összbenyomást javítani, de lehet azon sokat rontani is. A magyar vizslákat bemutató kiállítók csapnivalóan rosszul vezetnek a bírói körben kutyaikat, egy kezemen el tudnám azokat számlálni akik a handler (hivatásos felvezető) szintjét akárcsak megközelítik.

Az összbenyomás feldolgozása után kell rátérni a részletekre. Itt előtérbe kerül a fejforma mint egyik, a fajta jellegé, a másodlagos nemi jellegét legjobban nreprezentáló testrész. Gyakori a durva, burkolt fej, széles koponyarész. a másik képlet különösen a szukáknál a túl keskeny, elkeskenyedő arcorri rész. Nem lehet mereven elválasztani a fejtől a füleket, gyakori a hosszú, nagy sötétszínű, rosszul tűzött fül. Ugyanígy a szemek is a fej tartozéka, sajnos egyre sűrűbben előfordul a világos és a mandulavágású, ferde szem. Ha továbbhaladunk a testtájakon sok kívánnivalót hagy a nyak hossza és elegáns íveltsége, elől gyakori a bő nyakleány, mely rendszerint együtt jár más lazaságokkal (szem, ajak, könyök, mancs) is. Igen sűrűn találkozom az ívelt (kevésbé vagy erősen ponty) háttal és rossznak mondható csapott farral. A rosszul kurtított vagy hibás nézet alapján nem kurtított farok gyakran okoz rossz faroktarást, hordást. A láb közé behúzott farok rendszerint nem alkati, hanem idegrendszeri probléma, ami talán még súlyosabb hiba egy vadászkutyánál, de többnyire a tartási körülményekre vezethető vissza.

Súlyos hibaként, elég gyakran jelentkezik a nem megfelelő nem kellően erőteljes csontozat. Úgy gondolom ez is csak kis részben genetikai adottság inkább szintén tartási körülményekre

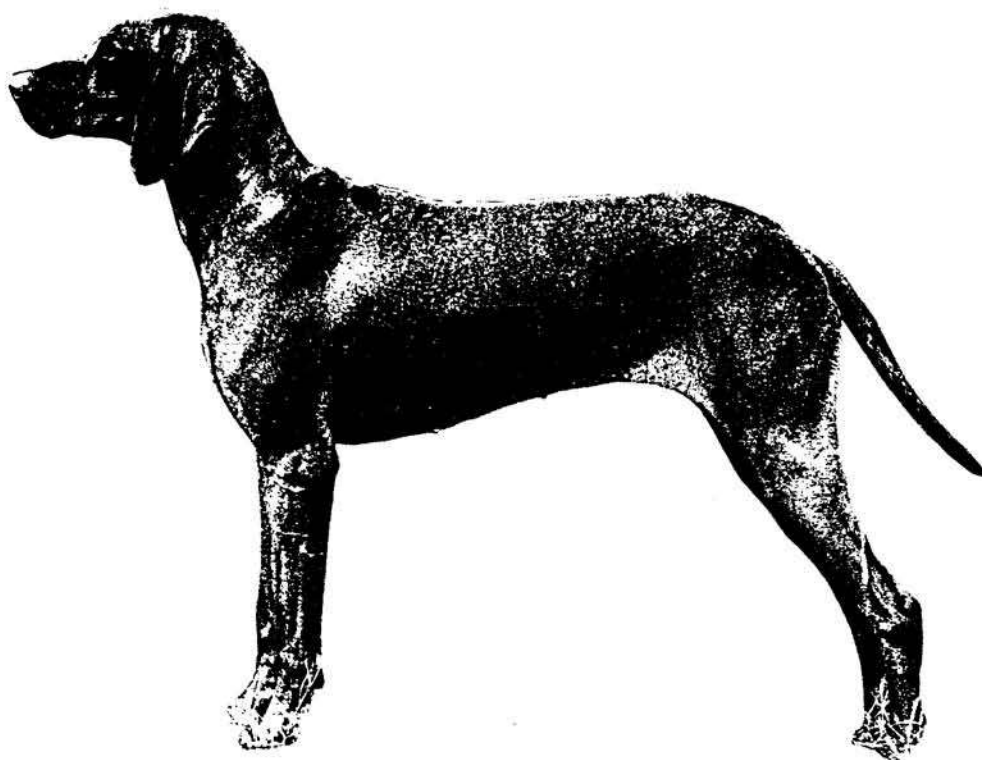
vezethető vissza. Az elégtelen ifjúkori mozgatás, helytelen táplálás eredménye lehet, de itt legalább 50%-ban a genetikai adottságok is okozók lehetnek: rossz, és elsősorban meredek elülső és hátulsó szögellések. Jó lenne általánossá tenni a displázia szűrését mert a csípőízületi elváltozás is okozója lehet az ilyen-olyan hibás hátulsó végtagállásnak. Sokszor ezzel függ össze a felvezetésnél már megemlített hibás, kötött, nem elég térnyerő mozgás. Feltűnően sok a puha mancs, a szétnyúló vagy előre nyúló ujjakkal.

Egy ilyen rövid beszámoló keretében nincs lehetőség minden részletre kiterjedően foglalkozni a standard előírásainak megfelelő vagy nem megfelelő testtájakkal. A szőr színe azonban meghatározó az összbenyomás szempontjából is és itt található a legnagyobb eltérések. Megítélésem szerint a sötétbe hajló szín nagyobb hiba, mint az ideális zsemlesárgától inkább a világos felé hajló szín. Az egy más kérdés, hogy manapság a zsemleknék sincs legtöbbször megfelelő színük, mihez hasonlítjuk hát a magyar vizslát?

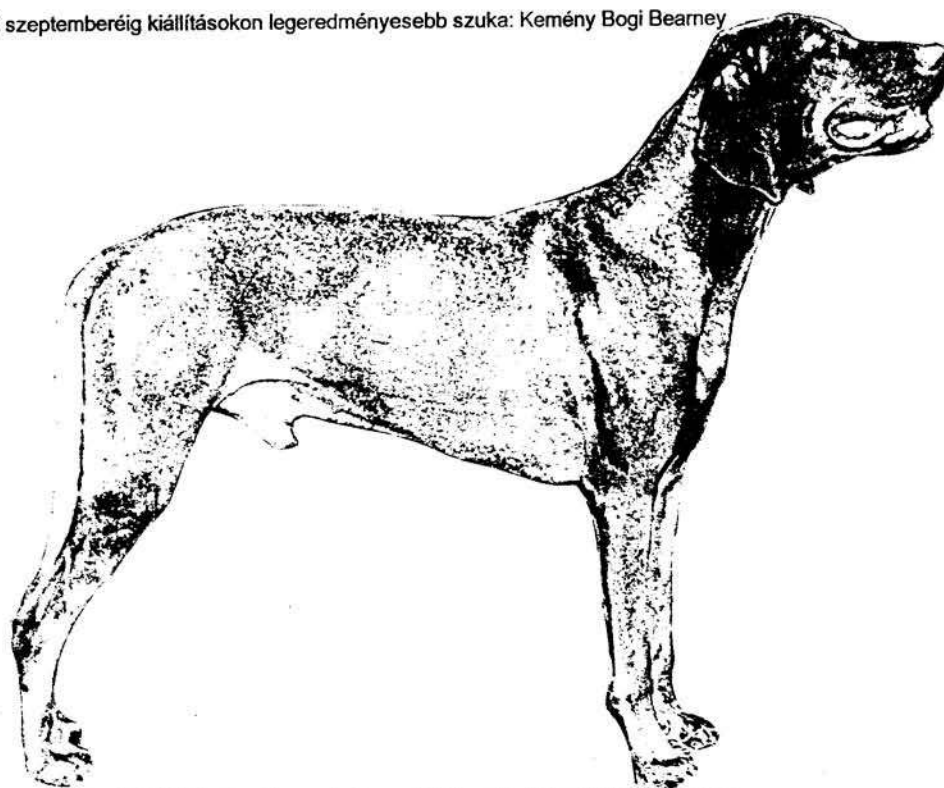
A kiállítás a kutyák küllemi szépségversenye, alapvető célja azonban a küllemi szempontok alapján való tenyésztés irányítása. A vadászkutya tenyésztésének azonban mégsem a küllem alapján történő kiválasztás a legfontosabb kritériuma, hanem a munkaképesség. A jelenleginél sokkal nagyobb figyelmet kellene fordítani a magyar vizslák vadászati alkalmasságának figyelembevételére és a küllemi elbírálást úgy tekinteni, hogy csak a jó felépítésű, jó csontozatú, jól izmolt, jó mozgású tehát szép kutya alkalmas feladata ellátására. Ezért lenne fontos a tenyészemlék jelentőségének növelésére is, ahol sokkal alaposabban lehetne a részleteket kiértékelni, súlyozni, mint a kiállításon. Arról nem is beszélve, hogy azokon legalább két bíró összehangolt véleménye sükségeltetik.

Összefoglalva: a Klubnak maximálisan törekednie kell a mennyiség helyett a minőségi tenyésztésre, a méretben, színben, formában homogén állomány kialakítására, az öncélú szépségversenyek túldimenzionálása helyett a világhírnévre törekvő jó vadászkutya magyar vizslák kialakítására.

Dr. Simonffy Miklós

1994 szeptemberéig kiállításokon legeredményesebb szuka: Kemény Bogi Bearney

1994 szeptemberéig kiállításokon legeredményesebb kan: Budakeszi Vadász Cseles

Tenyésztés

Az eredményes tenyésztés alapja a szelekció (tenyészkiválasztás)

A fejlődés az élő szervezetek változékonyságán, az örökletességen és a kiválasztáson alapszik.

A tenyészkiválasztás kulcsa a tenyésztői munka eredményességének is.

Van természetes kiválasztás és mesterséges kiválasztás.

A szelekció lehet pozitív és negatív.

Pozitív szelekció a kitűzött célnak leginkább megfelelő egyedek megjelölése, továbbtenyésztése.

Negatív szelekció a nemkívánatos egyedek eltávolítása a tenyésztésből.

Tenyészkiválasztás: az állatoknak továbbtenyésztés céljából történő tervszerű kiválasztása, a kitűzött tenyészcél elérése, a szelekció alapjául kitűzött tulajdonságok minőségi javítása céljából.

A tenyészkiválasztás eredményessége nagyrészt a kérdéses tulajdonság örökölhetőségi értékétől és a szelekciótól függ. Annál nagyobb lesz a genetikai előrehaladás, minél nagyobb a jellegvonás örökölhetőségi értéke és minél nagyobb a szelekció, viszont minél nagyobb a továbbtenyésztésre kiválasztott állomány nagysága, annál kisebb a szelekció, az úgynevezett szelekciós nyomás (genetikai nyomás) tehát annál kisebb a genetikai előrehaladás. A magyarvizsla fajtajellegéből adódó értékes tulajdonságok javítása érdekében legyünk igényesek a tenyésztés során.

A tenyészegedek kiválasztása nagyrészt a kiállítási eredmények alapján történik és nem a fajta értékmérő tulajdonságai alapján. Ez negatív szelekció!

A magyarvizsla állomány ma még a fő értékmérő tulajdonságai alapján (vadmegállás, orr, kapcsolat tartás, taníthatóság, vízszerezet, stb.) kiváló, de az idegrendszeri problémák miatt csökkent értékű.

Ha a tenyésztők ezt nem akarják, vagy nem tudják belátni, akkor ennek rövid időn belül súlyos következményei lesznek.

Nem szabad és nem is lehet a tenyésztést kétirányúvá tenni: munka és küllem. Ez önbecsapás!

A munkateljesítmény önmaga is szelektás, a fajta úgy alakul, ahogy a munka elvégzéséhez szükséges testarányok, izomcsoportok a legmegfelelőbbben tudnak funkcionálni.

Ki kell zárni a tenyésztésből az arra alkalmatlan egyedeket, elsősorban a használhatóságot alapvetően és lényegesen befolyásoló gyenge idegrendszerű egyedeket.

Gondoljunk csak bele, jól lehet vadászni még az olyan kutyával is, amelyik nem 40 km/h-s sebességgel rohan, azzal is amelyik csak 15-20 m-ről jelzi a vadat, de amelyik lövésfélő avval vadászni nem lehet, de az ilyen kutyák a kiállításokon is "összeomlanak" idegileg, mert őket még a bíró jelenléte is zavarja.

Rendkívül fontos értékmérő a taníthatóság, ezt három fő tényező határozza meg:

- szellemi képesség,
- etológiai (viselkedés)
- vérmérséklet.

A korrekt felépítésű egyedek jobban bírják a terhelést, jobb a teljesítményük, ha egyéb tulajdonságaik renben vannak.

A tenyészcélnek nem megfelelő egyedek továbbszaporítása önbecsapás, az olyan szelekció, hogy az alkalmatlan egyedeket elajándékozzuk, az rövid időn belül visszaüt, mert továbbtenyésztik az ilyen egyedeket is.

Bármilyen csúnyán hangzik is, csak a radikális megoldások vezetnek eredményre pl. ivartalanítás.

A pásztorkutyák azért kiválóak, mert a pásztor csak a jót tenyésztette és egy jó párosításért egy-két napos gyalogútra és jelentős anyagi áldozatra is hajlandó volt. Nem a legközelebbi kanokkal fedeztetett.

A tenyészegedek megfelelő kiválasztásánál sokkal nagyobb jelentősége van az oldalági rokonok ismeretének, mint a közvetlen ősök tulajdonságainak.

Ha azt akarjuk, hogy a ma még kedvelt, Európában már megszeretett fajtánk ne jusson a spánielek és más fajták sorsára, akkor a tenyésztőknek sokkal igényesebbnek kell lennie.

Óriási felelősség terheli azt a 8-10 tenyésztőt az országban, akik 2-3-4 szukával dolgozik, tenyészt és a bírókat, akik a kiállításokon végzett bírálatukkal nagy hatást fejtenek ki a fajtára.

Összefoglalóként ismét leírom azt, hogy nem a vizslák képességével van elsősorban baj, hanem az idegrendszer problémái miatt nagyon sok egyed nem terhelhető, nem bírja a tanítást, a feladatok ismétlését és ezáltal csökken használati értékük.

Dr. Herger László

Programok

1994. október 22-23. Soponya

Országos Vizsla Főverseny
Érd: 74/316-179 Eppel János

NEVEZÉSI FELHÍVÁS

Klubkiállítás 1994 december 3. szombat, a
bírálatok 9 órakor kezdődnek
Budapest Népliget Építők SC
Nevezési cím: Bernáth Katalin 1037.
Budapest, Erdőalja u. 176

Nevezési határidő 1994. november 20.,
helyszíni nevezés nincs
Nevezési díj: 625 Ft, kölyök és érett osztály
nevezési díja 300 Ft
Rózsaszín postautaványon a nevezési címre
fizetendő

Este Klub vacsora, érdeklődni Füzesiné Sz.
Zsuzsánál tel.: 266-9793

MEOE új címe:
1116 Budapest XI. ker. Tétényi út 128-130/A
tel: 203-01-55

A Magyar Vizsla Klub hírlevele
Megjelenik negyedévente •
Szerkesztőség: Bernáth Katalin,
Herger László, Szikra Krisztina.
• A szerkesztőség postacíme:
1221 Budapest, Arany J. u.
102/b. • A fotókat és a
kéziratokat meg-őrizzük, illetve
válaszborítékban vissza-is
küldjük.